

49

U K Ł A D

o współpracy instytucji ubezpieczeń społecznych między Polską a Belgią, podpisany w Brukseli dnia 24 marca 1947 r.

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

BOLESŁAW BIERUT

FREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu dwudziestym czwartym marca tysiąc dziewięćset czterdziestego siódmego roku został podpisany w Brukseli między Rządem Polskim a Rządem Belgijskim Układ dotyczący współpracy instytucji ubezpieczeń społecznych.

Przekład.

**UKŁAD TECHNICZNY DOTYCZĄCY WSPÓL-
PRACY INSTYTUCYJ UBEZPIECZEN SPO-
ŁECZNYCH.**

Podpisani przedstawiciele Rządu Belgij-
skiego i Rządu Polskiego, pragnąc ułatwić wy-

**ACCORD TECHNIQUE RELATIF À LA
COOPÉRATION DES ORGANISMES
D'AUSSURANCES SOCIALES**

Les soussignés représentants du Gouver-
nement belge et du Gouvernement polonais,

płatę rent należnych z instytucji ubezpieczeń społecznych jednego z dwóch krajów ubezpieczonym, zamieszkałym w drugim kraju, oraz ustalić zasady współpracy między tymi instytucjami ubezpieczeń społecznych, powzięli następujące postanowienia:

Rozdział I. Przepisy ogólne.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie z jednej strony, belgijskie instytucje obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i zrównane z nimi, przedsiębiorstwa ubezpieczeniowe i zainteresowani pracodawcy, z drugiej strony,

przystąpią niezwłocznie do wznowienia wypłaty rent, pensyj i zasiłków, należnych z tytułu ustaw o odszkodowaniu za wypadki w zatrudnieniu i o ubezpieczeniu na wypadek starości, inwalidztwa i śmierci uprawnionym, zamieszkałym w drugim kraju, poczynając od dnia wejścia w życie niniejszego układu.

Przystąpią one również do wypłaty zaległych rent, pensyj i zasiłków, należnych za okres, w którym ich wypłata była wstrzymana lub uniemożliwiona z powodu wypadków wojennych, z zastrzeżeniem stosowania przepisów ustawodawstwa wewnętrznego każdego z krajów dotyczących przedawnienia. Jednakże każdy wniosek o świadczenia, złożony czy to do jednej z instytucji, objętych niniejszym układem, czy to do władz konsularnych lub administracyjnych jednego z obu krajów, przerywa przedawnienie, z zastrzeżeniem, że nie sprzeciwia się to przepisom ustawodawstwa zainteresowanego kraju.

W razie śmierci osoby, uprawnionej do renty, pensji lub zasiłku, przed dniem wznowienia wypłaty, zaległości za okres poprzedzający śmierć wypłacone zostaną uprawnionym członkom rodziny.

Świadczenia, nie otrzymane przez sieroty z powodu przerwania lub uniemożliwienia wypłaty świadczeń, będą wypłacone tym ostatnim bez względu na przekroczenie wieku, od którego świadczenia te powinny być wstrzymane. Ta sama zasada będzie zastosowana do dodatków na dzieci, pozostające na utrzymaniu osoby, uprawnionej do renty, pensji lub zasiłku. W tym przypadku dodatki będą wypłacone uprawnionym jednocześnie z rentą, z którą są związane.

Rozdział II.

Tryb przekazywania funduszków i wypłaty świadczeń.

A.) Przekazywanie i wypłata do Polski świadczeń należnych z tytułu ustawodawstwa belgijskiego.

désireux de faciliter le règlement des pensions dues par des organismes d'assurances sociales de l'un des deux pays à des assurés établis dans l'autre, et de fixer les principes de coopération entre ces organismes d'assurances sociales, sont convenus des dispositions ci-après.

Chapitre I. Dispositions générales.

L'Institut Central d'Assurances Sociales (Zakład Ubezpieczeń Społecznych) à Varsovie, d'une part;

Les organismes belges d'assurances sociales obligatoires et assimilés, entreprises d'assurance ou employeurs intéressés, d'autre part,

Procéderont sans délai à la reprise des paiements des rentes, pensions et allocations dues au titre des législations sur la réparation des accidents du travail et les assurances des risques vieillesse-invalidité et décès aux bénéficiaires résidant dans l'autre pays, à compter de la date de mise en vigueur du présent accord.

Ils procéderont également au paiement des arrérages desdites rentes, pensions et allocations dus pour la période où le service en a été interrompu ou empêché en raison des circonstances de guerre, sous réserve de l'application des dispositions des législations nationales concernant la prescription. Toutefois, toute demande de prestations formulée soit auprès de l'un des organismes visés par le présent accord, soit auprès des autorités consulaires ou administratives de l'un des deux pays est interruptive de la prescription, sous réserve que cette interruption ne soit pas contraire aux dispositions de la législation du pays intéressé.

En cas de décès du titulaire d'une rente, pension ou allocation, survenu avant la reprise des paiements, les arrérages afférents à la période antérieure au décès seront versés aux ayants droit.

Les prestations non perçues par les orphelins, en raison de l'interruption ou de l'empêchement du service des prestations, seront versées à ces derniers, même si, à la date de la reprise des paiements, ils ont dépassé l'âge à partir duquel ces avantages devaient être supprimés. Le même principe sera appliqué aux majorations pour enfants à la charge des titulaires d'une rente, pension ou allocation. Dans ce dernier cas, les majorations seront payées aux titulaires en même temps que les rentes, pensions ou allocations dont elles sont l'accessoire.

Chapitre II.

Modalités relatives au transfert des fonds et au paiement des prestations.

A. — Transfert et paiement en Pologne des prestations dues en exécution de la législation belge.

Przekazywanie do Polski świadczeń, należnych z tytułu ustawodawstwa belgijskiego o odszkodowaniu za wypadki w zatrudnieniu i o ubezpieczeniu na wypadek starości, inwalidztwa i śmierci uprawnionym, zamieszkałym na terytorium Polski, dokonywane będzie na następujących zasadach:

- 1) Jeżeli chodzi o należności jeszcze nie wypłacone w dniu wejścia w życie niniejszego układu, Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie prześle Ministerstwu Pracy i Przewodnictwa Społecznego w Brukseli imienną listę osób, uprawnionych do rent, pensyj lub zasiłków, należnych z tytułu ubezpieczenia na wypadek starości, inwalidztwa i śmierci i odszkodowania za wypadki w zatrudnieniu, podając w miarę możliwości dla każdej z nich:

— nazwisko i wszystkie imiona, datę i miejsce urodzenia, obywatelstwo i ostatni adres w Belgii,

— numer ewidencyjny w ubezpieczeniu społecznym,

— adres i nazwisko ostatniego pracodawcy w Belgii,

— nazwę instytucji lub osoby, która była zobowiązana do wypłaty świadczeń przed przerwaniem tej wypłaty,

— wszystkie wskazówki, dotyczące należności na dzień wejścia w życie niniejszego układu,

— ewentualnie datę wypadku w zatrudnieniu.

Ministerstwo Pracy i Przewodnictwa Społecznego w Brukseli przekaże te informacje zainteresowanemu dłużnikom.

Instytucjom publicznym zostanie polecone, innym zaś dłużnikom zostanie zalecone:

— ustalenie, po sprawdzeniu, listy polskich uprawnionych do rent, pensyj lub zasiłków, w stosunku do których każdy z nich jest dłużnikiem,

— przedłożenie tej listy Ministerstwu Pracy i Przewodnictwa Społecznego, które prześle ją Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie,

— wpłacenie należnych sum na rzecz Zakładu, na rachunek Narodowego Banku Polskiego, otwarty w Banku Narodowym Belgijskim, przy czym wpłata do tego Banku umarza zobowiązanie.

Zakład wypłaci uprawnionym do rent, pensyj lub zasiłków lub pozostałym po nich członkom rodziny różnicę pomiędzy należną im sumą i sumą ewentualnie pobranych przez nich zaliczek. Jako dowód

Le transfert en Pologne des prestations dues au titre des législations belges sur la réparation des accidents du travail et des assurances des risques vieillesse-invalidité-décès à des bénéficiaires résidant sur le territoire polonais, sera effectué suivant les modalités définies ci-après:

- 1) En ce qui concerne les arrérages échus et non encore liquidés à la date de mise en vigueur du présent accord, l'Institut Central d'Assurances Sociales (Z. U. S.) à Varsovie adressera au Ministère du Travail et de la Prévoyance Sociale à Bruxelles la liste nominative des titulaires de rentes, pensions ou allocations dues au titre des assurances des risques vieillesse-invalidité et décès et de la réparation des accidents du travail, en indiquant, pour chacun d'eux, et dans la mesure du possible:

— les noms et tous les prénoms, les dates et le lieu de naissance, la nationalité et la dernière adresse en Belgique;

— le numéro d'immatriculation aux assurances sociales;

— l'adresse et le nom du dernier employeur en Belgique;

— le nom de l'organisme ou de la personne qui était chargé du paiement des prestations avant l'interruption du service desdites prestations;

— toutes indications relatives aux arrérages échus à la date de mise en vigueur du présent accord;

— éventuellement la date de l'accident.

Le Ministère du Travail et de la Prévoyance Sociale à Bruxelles communiquera ces renseignements aux débiteurs intéressés.

À l'égard des Etablissements publics il sera prescrit et à l'égard des autres débiteurs il sera recommandé:

— d'établir, après vérification, la liste des titulaires polonais de rentes, pensions ou allocations envers lesquels chacun d'eux est débiteur;

— de transmettre cette liste au Ministère du Travail et de la Prévoyance Sociale qui la fera parvenir à l'Institut Central d'Assurances Sociales (Z. U. S.) à Varsovie;

— de verser au profit de l'Institut le montant des sommes dues au compte ouvert au nom de la Banque Nationale de Pologne à la Banque Nationale de Belgique, le versement fait à cette dernière banque étant libératoire.

L'Institut remettra aux titulaires de rentes, pensions ou allocations ou à leurs ayants-droit, la différence entre le montant de la somme qui leur est due et celui des acomptes qu'ils auraient éventuelle-

dokonanych wypłat Zakład prześle Ministerstwu Pracy i Przewodnictwa Społecznego w Brukseli wykaz wypłaconych zaliczek i pokwitowania zainteresowanych z odbioru wymienionej wyżej różnicy.

- 2) Co się tyczy należności, przypadających po wejściu w życie niniejszego układu, postanawia się, że Ministerstwo Pracy i Przewodnictwa Społecznego w Brukseli użyje dłużnikom swej pomocy przez pośredniczenie pomiędzy tymi ostatnimi a Zakładem Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie w sprawie wymiany korespondencji.

Ponadto stosowane będą następujące przepisy:

- a) Instytucjom publicznym zostanie polecone, innym zaś zainteresowanym dłużnikom zostanie zalecone:

— przesłanie Ministerstwu Pracy i Przewodnictwa Społecznego w Brukseli dla przekazania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie wykazu swych pensjonistów lub rencistów, zamieszkujących w Polsce, z podaniem dla każdego z nich:

1) terminów płatności pensji lub renty,

2) sumy należności w każdym terminie płatności;

— podawanie Ministerstwu Pracy i Przewodnictwa Społecznego w Brukseli — w miarę uzyskiwania o tym wiadomości — nazwisk pensjonistów, którzy opuścili lub opuszczą terytorium Belgii, aby osiedlić się w Polsce, o czym Ministerstwo zawiadomi Zakład;

— zawiadamianie Ministerstwa Pracy i Przewodnictwa Społecznego w Brukseli, które z kolei zawiadamiać będzie Zakład, o każdej zmianie wysokości pensji lub renty oraz o wstrzymaniu jej wypłaty co najmniej na piętnaście dni przed terminem płatności;

— wpłacanie w normalnych terminach płatności na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na rachunek Narodowego Banku Polskiego, otwarty w Banku Narodowym Belgijskim, sum potrzebnych na wypłatę przypadających płatności, przy czym wpłata do tego Banku umarza zobowiązanie.

- b) Świadczenia wypłacane będą uprawnionym, po stwierdzeniu uprawnień przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Wypłaty dokonywane będą za pośrednictwem Pocztovej Kasy Oszczędności (P. K. O.) w Warszawie na tych

ment perçus, Il retournera au Ministère du Travail et de la Prévoyance Sociale à Bruxelles qui les transmettra aux débiteurs, à titre de justification des paiements effectués, un relevé des acomptes versés et les reçus signés par les bénéficiaires pour la différence indiquée ci-dessus.

- 2) En ce qui concerne les arrérages à échoir à partir de la date de mise en vigueur du présent accord, il est convenu que le Ministère du Travail et de la Prévoyance Sociale à Bruxelles prêtera son concours aux débiteurs pour servir d'intermédiaire entre ces derniers et l'Institut Central d'Assurances Sociales (Z. U. S.) à Varsovie en vue des échanges de correspondances.

De plus, les prescriptions suivantes seront appliquées:

- a) Il sera prescrit aux établissements publics et recommandé aux autres débiteurs intéressés:

— d'adresser au Ministère du Travail et de la Prévoyance Sociale à Bruxelles qui la transmettra à l'Institut Central d'Assurances Sociales (Z. U. S.) à Varsovie, la liste de leurs pensionnés ou rentiers résidant en Pologne, en indiquant notamment pour chacun d'eux:

1) les dates d'échéances de la pension ou rente;

2) le montant des arrérages dus à chaque échéance;

— d'indiquer au Ministère du Travail et de la Prévoyance Sociale à Bruxelles qui en avisera l'Institut au fur et à mesure qu'ils les connaîtront, les noms des pensionnés qui quitteront ou auront quitté le territoire belge pour aller résider en Pologne;

— d'aviser le Ministère du Travail et de la Prévoyance Sociale à Bruxelles, qui en informera l'Institut, de toute modification relative au montant des pensions ou des rentes, ainsi que de la suspension de leur service quinze jours au moins avant l'échéance;

— de verser, aux échéances normales et au profit de l'Institut Central d'Assurances Sociales (Z. U. S.), les sommes nécessaires au paiement des arrérages au compte ouvert au nom de la Banque Nationale de Pologne à la Banque Nationale de Belgique, le versement fait à cette dernière banque étant libératoire.

- b) Les prestations seront payées aux bénéficiaires, sur justification de leurs droits, par l'Institut Central d'Assurances Sociales (Z. U. S.).

Ces paiements seront effectués par l'intermédiaire de Pocztovej Kasa Oszczędności (Caisse Postale d'Épar-

samych warunkach, co wypłaty rent polskich.

Suma, przypadająca każdemu uprawnionemu, przeliczona będzie na złote po kursie, stosowanym przy przekazywaniu funduszków.

- c) W celu udowodnienia dokonanych wypłat Zakład Ubezpieczeń Społecznych przesyłać będzie Ministerstwu Pracy i Przewodności Społecznej w Brukseli kopię spisu przekazów, skierowanych do wypłaty przez P. K. O. w Warszawie, i ewentualnie zestawienia przekazów niewypłaconych. Zakład przyjmuje odpowiedzialność za stwierdzone przez siebie wypłaty.
- d) Koszty związane z wypłatą przekazów, koszty bankowe i koszty urzędów dewizowych obciążają uprawnionych do świadczeń.

B.) Przekazywanie i wypłata w Belgii świadczeń, należnych od polskich instytucji

Przekazywanie do Belgii świadczeń, należnych z tytułu polskiego ustawodawstwa o ubezpieczeniu społecznym uprawnionym, zamieszkałym w Belgii, dokonywane będzie na zasadach określonych poniżej:

- 1) Jeżeli chodzi o zaległości należności za czas od wejścia w życie niniejszego układu, Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie prześle Ministerstwu Pracy i Przewodności Społecznej w Brukseli wykaz imienny uprawnionych do rent, pensyj lub zasiłków, w którym podane będą ich adresy i suma należna każdemu z nich.

Całkowita suma należności, stwierdzona w wykazie imiennym, wpłacona zostanie przez Zakład na rachunek Ministerstwa Pracy i Przewodności Społecznej, otwarty w Narodowym Banku Polskim w Warszawie, przy czym wpłata do tego Banku umarza zobowiązanie.

Uprawnieni otrzymają przypadające im sumy stosownie do zarządzeń Ministerstwa Pracy i Przewodności Społecznej w Brukseli.

Suma, przypadająca każdemu uprawnionemu, przeliczona zostanie na franki według kursu, stosowanego przy przekazywaniu funduszków.

Dowody dokonanych wypłat przesłane będą przez Ministerstwo Pracy i Przewodności Społecznej w Brukseli Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie.

- 2) Co się tyczy należności, płatnych po dniu wejścia w życie niniejszego układu, stosowany będzie tryb następujący:

gne) à Varsovie, dans les mêmes conditions que les paiements de pensions polonaises.

La somme revenant à chaque bénéficiaire sera convertie en zlotys au taux de change appliqué aux transferts des fonds.

- c) En vue de justifier des paiements effectués, l'Institut Central d'Assurances Sociales (Z. U. S.) enverra au Ministère du Travail et de la Prévoyance Sociale à Bruxelles un double des bordereaux de mandats adressés pour exécution à P. K. O. à Varsovie et, éventuellement, les bordereaux des sommes non payées. L'Institut Central se porte garant des paiements constatés.
- d) Les frais relatifs aux paiements des mandats, les frais bancaires et les frais des offices de change sont à la charge des bénéficiaires de prestations.

B. — Transfert et paiement en Belgique des prestations dues par des organismes polonais.

Le transfert en Belgique des prestations dues à des bénéficiaires de la législation polonaise des assurances sociales résidant en Belgique sera effectué suivant les modalités définies ci-après:

- 1) En ce qui concerne les arrérages échus à la date de mise en vigueur du présent accord, l'Institut Central d'Assurances Sociales (Z. U. S.) à Varsovie adressera au Ministère du Travail et de la Prévoyance Sociale à Bruxelles, la liste nominative des titulaires de rentes, pensions ou allocations sur laquelle seront indiquées l'adresse de chacun d'eux et la somme qui lui est due.

Le montant total des arrérages constaté sur la liste nominative susvisés sera versé par l'Institut au compte du Ministère du Travail et de la Prévoyance Sociale ouvert à la Banque Nationale de Pologne à Varsovie, le versement fait à cette banque étant libératoire.

Les bénéficiaires recevront les sommes qui leur reviennent à l'intervention du Ministère du Travail et de la Prévoyance Sociale à Bruxelles.

La somme revenant à chaque bénéficiaire sera convertie en francs au taux de change appliqué au transfert des fonds.

Une justification des paiements effectués sera adressée par le Ministère du Travail et de la Prévoyance Sociale à Bruxelles à l'Institut Central d'Assurances Sociales à Varsovie.

- 2) En ce qui concerne les arrérages à échoir à partir de la date de mise en vigueur du présent accord, les modalités suivantes seront appliquées:

- a) Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie prześle Ministerstwu Pracy i Przewodności Społecznej w Brukseli wykaz pensjonistów lub rencistów, zamieszkałych w Belgii, z podaniem dla każdego z nich terminów płatności pensji lub renty i wysokości sum, należnych w każdym terminie. Zakład będzie podawał Ministerstwu — w miarę powzięcia o tym wiadomości — nazwiska rencistów, którzy opuszczą Polskę, aby osiedlić się w Belgii, i będzie zawiadamiał Ministerstwo co najmniej na 15 dni przed terminem płatności o wszystkich zmianach, dotyczących wysokości pensji lub renty, jak również o wstrzymaniu jej wypłaty.
- b) Zakład wpłacać będzie w normalnym terminie wypłat na rachunek Ministerstwa Pracy i Przewodności Społecznej w Brukseli, otwarty w Narodowym Banku Polskim, sumy potrzebne na wypłatę należności, przy czym wpłata do tego Banku umarza zobowiązanie.
- c) Świadczenia wypłacane będą uprawnionym stosownie do zarządzeń Ministerstwa Pracy i Przewodności Społecznej w Brukseli po stwierdzeniu uprawnień.
Suma przypadająca każdemu uprawnionemu, przeliczona będzie na franki według kursu, stosowanego przy przekazywaniu funduszy.
- d) Dla udowodnienia dokonanych wypłat — Ministerstwo Pracy i Przewodności Społecznej w Brukseli przesyłać będzie Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych zestawienia sum, przesłanych lub doręczonych zainteresowanym i ewentualnie zestawienia sum niewypłaconych. Ministerstwo Pracy i Przewodności Społecznej w Brukseli przyjmuje odpowiedzialność za stwierdzone wypłaty.

Rozdział III.

Zasady specjalne, dotyczące świadczeń z ubezpieczenia na wypadek inwalidztwa i ubezpieczenia od wypadków w zatrudnieniu.

A.) Renciści instytucji belgijskich, zamieszkaali w Polsce.

a) Skutki podjęcia zatrudnienia przez uprawnionych do rent inwalidzkich nie wynikających z wypadku w zatrudnieniu.

- 1) W razie podjęcia zatrudnienia przez osobę, pobierającą rentę inwalidzką, Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie zawiesi wypłatę renty. Zawiadomi on o swej decyzji Ministerstwo Pracy i Prze-

- a) L'Institut Central d'Assurances Sociales (Z. U. S.) à Varsovie adressera au Ministère du Travail et de la Prévoyance Sociale à Bruxelles la liste de ses pensionnés ou rentiers résidant en Belgique, en précisant pour chacun d'eux les dates d'échéances de la pension ou rente et le montant des arrérages dus à chaque échéance. Il indiquera à ce département, au fur et à mesure qu'il les connaîtra, les noms des pensionnés qui quitteront la Pologne pour venir résider en Belgique et l'informerá de toutes modifications relatives au montant des pensions ou rentes, ainsi que de la suspension de leur service quinze jours au moins avant l'échéance.
- b) L'Institut versera les sommes nécessaires au paiement des arrérages aux échéances normales, au compte du Ministère du Travail et de la Prévoyance Sociale à Bruxelles ouvert à la Banque Nationale de Pologne à Varsovie, le versement fait à cette banque étant libératoire.
- c) Les prestations seront payées aux bénéficiaires sur justification de leurs droits, à l'intervention du Ministère du Travail et de la Prévoyance Sociale à Bruxelles.
La somme revenant à chaque bénéficiaire sera convertie en francs au taux de change appliqué au transfert des fonds.
- d) En vue de justifier des paiements effectués, le Ministère du Travail et de la Prévoyance Sociale à Bruxelles enverra à l'Institut un bordereau des sommes adressées ou remises aux intéressés et, éventuellement, un bordereau des sommes non payées. Le Ministère du Travail et de la Prévoyance Sociale à Bruxelles se porte garant des paiements constatés.

Chapitre III.

Modalités particulières concernant les prestations de l'assurance invalidité et de l'assurance des accidents du travail.

A.) Pensionnés des organismes belges résidant en Pologne.

a) Effets de la reprise du travail par les titulaires de pensions d'invalidité autres que celles résultant d'accidents du travail.

- 1) En cas de reprise du travail par le bénéficiaire invalide, l'Institut Central d'Assurances Sociales (Z. U. S.) à Varsovie suspendra le paiement de la pension. Il noti-

zorności Społecznej w Brukseli, które poda ją do wiadomości zainteresowanemu dłużnikowi.

- 2) Osoby, uprawnione do renty inwalidzkiej, które w dniu 1 marca 1947 r. wykonywają zatrudnienie, nie otrzymają za okres, poprzedzający ten dzień, zaległych rent, których wypłata została przerwana lub uniemożliwiona wskutek wypadków wojennych.

b) Kontrola administracyjna i lekarska.

- 1) Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie wykonywać będzie kontrolę osób, pobierających świadczenia z ubezpieczenia na wypadek inwalidztwa i ubezpieczenia od wypadków w zatrudnieniu na warunkach, ustalonych w porozumieniu z dłużnikami i bez uszczerbku dla badań, które ci ostatni mogą przeprowadzać w ramach uprawnień, przyznanych im przez ustawodawstwo belgijskie.
- 2) Dla wykonania poprzedniego paragrafu Zakład przeprowadzać będzie przez swych lekarzy-rzeczoznawców badania lekarskie, umożliwiające ocenę stopnia niezdolności inwalidy lub poszkodowanego wskutek wypadku, w celu bądź zawieszenia lub wstrzymania renty inwalidzkiej, bądź zakwalifikowania zainteresowanego do innej kategorii zgodnie z przepisami ustawodawstwa belgijskiego lub dokonania rewizji renty wypadkowej.

Wyniki tych badań będą podawane do wiadomości zainteresowanego dłużnika, do którego należy powzięcie lub spowodowanie decyzji. Jednakże Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie będzie mógł zawiesić tymczasowo wypłatę renty inwalidzkiej, opierając się na wynikach kontroli i w oczekiwaniu na wiadomość o decyzji instytucji belgijskiej.

- 3) Koszty, wynikające z badań lekarskich, kierowania na obserwację, przejazdów lekarzy, dochodzeń potrzebnych dla wykonywania kontroli, jak również koszty przejazdu rencistów i pensjonistów na kontrolne badania lekarskie pokrywane będą przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie według jego cennika. Porozumienia, przewidziane w pkt 1), określą warunki, na jakich koszty te będą pokrywane po przedstawieniu przez Zakład szczegółowego rachunku poniesionych wydatków, zawierającego nazwiska zbadanych inwalidów, numery ewidencyjne w ubezpieczeniu społecznym oraz daty przeprowadzonych badań lekarskich, ekspertyz i obserwacji. Rachunek ten przesyłany będzie Ministerstwu Pracy i Prze-

fiera sa décision au Ministère du Travail et de la Prévoyance Sociale à Bruxelles qui en informera le débiteur intéressé.

- 2) Les titulaires de pensions d'invalidité qui, à la date du 1-er mars 1947, exercent un travail, ne recevront pas les arrérages correspondant à la période antérieure à cette date et dont le service a été interrompu ou empêché en raison des circonstances de guerre.

b) Contrôle administratif et médical.

- 1) L'Institut Central d'Assurances Sociales (Z. U. S.) à Varsovie effectuera le contrôle des bénéficiaires des prestations servies au titre de l'assurance invalidité et de l'assurance des accidents du travail dans les conditions fixées en accord avec les débiteurs et sans préjudice des vérifications auxquelles peuvent faire procéder ces derniers dans le cadre des droits que leur reconnaît la législation belge.
- 2) Pour l'application du paragraphe précédent, l'Institut fait procéder par ses médecins experts aux examens médicaux permettant d'apprécier le taux d'incapacité de l'invalidé ou de l'accidenté, en vue, le cas échéant, soit d'une suspension ou de la suppression de la pension d'invalidité de ce dernier ou de son reclassement dans une autre catégorie, conformément aux dispositions de la législation belge, soit d'une révision de la rente d'accident du travail.

Les résultats de ces examens sont communiqués au débiteur intéressé auquel il appartient de prendre ou de provoquer la décision.

Toutefois, l'Institut Central d'Assurances Sociales à Varsovie pourra suspendre provisoirement le service de la pension d'invalidité, en se fondant sur le résultat des contrôles et en attendant d'être informé de la décision prise par l'organisme belge.

- 3) Les frais résultant des examens médicaux, des mises en observation, des déplacements des médecins, des enquêtes rendues nécessaires pour l'exercice du contrôle, ainsi que les frais de déplacement engagés par les bénéficiaires de pensions ou de rentes pour se rendre aux visites de contrôle médical seront réglés par l'Institut Central d'Assurances Sociales (Z. U. S.) à Varsovie sur la base de son tarif. Les accords prévus au 1) détermineront les conditions dans lesquelles ces frais seront remboursés sur présentation par l'Institut d'une note détaillée des dépenses exposées, contenant notamment le nom des invalides examinés, leur numéro d'immatriculation aux assurances sociales, la date des examens médicaux,

zorności Społecznej w Brukseli, które przekaże go zainteresowanemu dłużnikowi.

B.) Renciści polskich instytucji zamieszkali w Belgii.

a) Skutki podjęcia zatrudnienia przez uprawnionych do rent inwalidzkich nie wynikających z wypadku w zatrudnieniu.

- 1) W razie podjęcia zatrudnienia przez osobę, pobierającą rentę inwalidzką, wypłata świadczeń zostanie zawieszona stosownie do zarządzeń Ministerstwa Pracy i Przewodności Społecznej w Brukseli, które niezwłocznie zawiadomi o tym Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie.
- 2) Osoby uprawnione do renty inwalidzkiej, które w dniu 1 marca 1947 r. wykonywały zatrudnienie, nie otrzymają za okres, poprzedzający ten dzień zaległych rent, których wypłata była przerwana lub uniemożliwiona wskutek wypadków wojennych.

b) Kontrola administracyjna i lekarska.

- 1) W stosunku do osób, pobierających świadczenia, wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie z tytułu ubezpieczenia na wypadek inwalidztwa i ubezpieczenia od wypadków w zatrudnieniu, Ministerstwo Pracy i Przewodności Społecznej w Brukseli wykonywać będzie kontrolę tych osób na warunkach, ustalonych w porozumieniu z Zakładem i bez uszczerbku dla badań, które ten ostatni może przeprowadzać w ramach uprawnień, przyznanych mu przez ustawodawstwo polskie.
- 2) Wyniki tej kontroli będą przekazywane Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie przez Ministerstwo Pracy i Przewodności Społecznej w Brukseli.
- 3) Koszty pokrywane będą na podstawie cenników ustalonych przez okręgowe instytucje zabezpieczenia społecznego. Porozumienia, przewidziane w pkt 1), określą warunki, na jakich koszty te będą pokrywane po przedstawieniu Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych przez Ministerstwo Pracy i Przewodności Społecznej w Brukseli szczegółowego rachunku wydatków, zawierającego nazwiska zbadanych rencistów oraz daty przeprowadzonych badań, ekspertyz i obserwacji.

Rozdział IV.

Przepisy różne.

- 1) Zapomogi pośmiertne, należne zamieszkałym w Polsce uprawnionym członkom ro-

expertises et observations effectués. Cette note sera adressée au Ministère du Travail et de la Prévoyance Sociale à Bruxelles qui la transmettra au débiteur intéressé.

B. — Pensionnés des organismes polonais résidant en Belgique.

a) Effets de la reprise du travail par les titulaires de pensions d'invalidité autres que celles résultant d'accident du travail.

- 1) En cas de reprise du travail par le bénéficiaire invalide, le paiement des prestations sera suspendu à l'intervention du Ministère du Travail et de la Prévoyance Sociale à Bruxelles qui en informera immédiatement l'Institut Central d'Assurances Sociales (Z. U. S.) à Varsovie.
- 2) Les titulaires de pensions d'invalidité qui, à la date du 1-er mars 1947, effectuent un travail ne recevront pas les arrérages correspondant à la période antérieure à cette date et dont le service a été interrompu ou empêché en raison des circonstances de guerre.

b) Contrôle administratif et médical.

- 1) Le Ministère du Travail et de la Prévoyance Sociale à Bruxelles, en ce qui concerne les bénéficiaires de prestations servies par l'Institut Central d'Assurances Sociales (Z. U. S.) à Varsovie au titre de l'assurance invalidité et de l'assurance des accidents du travail, effectuera le contrôle desdits bénéficiaires dans les conditions fixées en accord avec l'Institut et sans préjudice des vérifications auxquelles celui-ci peut faire procéder dans le cadre des droits que lui reconnaît la législation polonaise.
- 2) Les résultats de ce contrôle seront transmis à l'Institut Central d'Assurances Sociales (Z. U. S.) à Varsovie par le Ministère du Travail et de la Prévoyance Sociale à Bruxelles.
- 3) Les frais seront réglés sur la base des tarifs établis par les organismes régionaux de sécurité sociale. Les accords prévus au 1) détermineront les conditions dans lesquelles ces frais seront remboursés sur présentation au Ministère du Travail et de la Prévoyance Sociale à Bruxelles d'une note détaillée des dépenses exposées, et comportant notamment le nom des invalides examinés, la date des examens médicaux, expertises et observations effectués.

Chapitre IV.

Dispositions diverses.

- 1) Le capital décès dû aux ayants droit résidant en Pologne sera transféré conf

dziny ubezpieczonych, będą przekazywane stosownie do postanowień rozdziału II niniejszego układu.

- 2) Do dokumentów, przesyłanych Ministerstwu Pracy i Przewodnictwa Społecznego w Brukseli przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie, dołączane będzie tłumaczenie ich na język francuski.
- 3) Władze i instytucje ubezpieczeń społecznych obu krajów udzielać będą sobie wzajemnie pomocy w takim samym zakresie, jak gdyby chodziło o stosowanie własnych systemów ubezpieczeń społecznych. Wymiana korespondencji pomiędzy instytucjami ubezpieczeń społecznych obu krajów, która wywiąże się przy stosowaniu niniejszego układu, odbywać się będzie za pośrednictwem Ministerstwa Pracy i Przewodnictwa Społecznego w Brukseli i Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie.

Rozdział V.

Przepisy specjalne.

Postanowienia rozdziałów I i II niniejszego układu stosują się również do wypłaty świadczeń, należnych z tytułu specjalnego ustawodawstwa o ubezpieczeniu na wypadek starości, inwalidztwa i przedwczesnej śmierci robotników, zatrudnionych w górnictwie, przy czym wykonanie tych postanowień będzie po stronie belgijskiej scentralizowane wyłącznie w Narodowym Funduszu Emerytalnym Górników w Brukseli (Fonds National de Retraite des Ouvriers Mineurs à Bruxelles).

Układ dodatkowy, który będzie zawarty pomiędzy tą Instytucją a Zakładem Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie, unormuje w duchu niniejszego układu sposób przeprowadzania kontroli administracyjnej i lekarskiej osób, uprawnionych do świadczeń z tytułu specjalnych systemów ubezpieczeń robotników, zatrudnionych w górnictwie.

Niniejszy układ wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1947 r. Zawarty jest na okres jednego roku i będzie odnawiany z roku na rok przez milczące przedłużenie, jeżeli nie zostanie wypowiedziany na trzy miesiące przed upływem terminu.

Na potwierdzenie powyższego, niżej podpisani, należycie upoważnieni, sporządzili niniejszy układ.

Sporządzono w dwóch egzemplarzach w Brukseli dnia 24 marca tysiąc dziewięćset czterdziestego siódmego roku.

(—) Modliński

(—) Herment

(—) Watillon

mément aux modalités prévues au chapitre II ci-dessus.

- 2) Les documents transmis au Ministère du Travail et de la Prévoyance Sociale à Bruxelles par l'Institut Central d'Assurances Sociales à Varsovie, et notamment les rapports médicaux, accompagnés de leur traduction en langue française.
- 3) Les autorités et les organismes d'assurances sociales des deux pays se prêteront mutuellement leurs bons offices dans la même mesure que s'il s'agissait de l'application de leurs propres régimes d'assurances sociales.

Ils arrêteront de commun accord, par voie d'arrangements administratifs, les modalités d'application du présent arrangement.

Les échanges de correspondance entre organismes d'assurance des deux pays auxquels donnera lieu l'application du présent arrangement se feront par l'intermédiaire du Ministère du Travail et de la Prévoyance Sociale à Bruxelles et de l'Institut Central d'Assurances Sociales (Z. U. S.) à Varsovie.

Chapitre V.

Dispositions spéciales.

Les dispositions des chapitres I et II du présent accord s'appliquent également aux paiements des prestations dues au titre de la législation spéciale sur l'assurance vieillesse-invalidité et décès prématuré des ouvriers mineurs, l'organisme centralisateur belge étant exclusivement le Fonds National de Retraite des Ouvriers Mineurs à Bruxelles.

Un arrangement complémentaire à intervenir entre cet organisme et l'Institut Central d'Assurances Sociales à Varsovie règlera, dans l'esprit du présent accord, les modalités de contrôle administratif et médical des bénéficiaires des régimes spéciaux applicables aux ouvriers mineurs.

Le présent accord entrera en vigueur le 1er avril 1947. Il est conclu pour une durée d'une année et sera renouvelé par tacite reconduction d'année en année, sauf dénonciation qui devra être notifiée trois mois avant l'expiration du terme.

En foi de quoi, les soussignés, dûment autorisés à cet effet, ont dressé le présent accord.

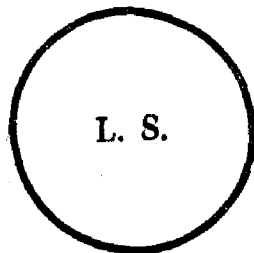
Fait en double à Bruxelles, le 24 Mars 1947, mil neuf cent quarante-sept.

(—) Modliński

(—) Herment

(—) Watillon

Po zaznajomieniu się z powyższym Układem, uznany on został za słuszny zarówno w całości jak i każde z postanowień w nim zawartych, oświadcza się, że jest on przyjęty, ratyfikowany i potwierdzony oraz że będzie niezmiennie zachowywany.
Na dowód czego wydany został Akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej,
w Warszawie, dnia 24 września 1947 r.

(—) *Bolesław Bierut*

Prezes Rady Ministrów

(—) *Józef Cyrankiewicz*

Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Spraw Zagranicznych

(—) *Stanisław Leszczycki*